

Voorzitter: J. Visser (GroenLinks)

Namens de raad: N. Nieuwenhuijsen (GroenLinks), H.E.H. van Niejenhuis (PvdA), T. Rustebiel (D66), J.P. Dijk (SP), G. de Vries (VVD), T. Moorlag (ChristenUnie), H.P. Ubbens (CDA), B. Hekkema (PvdD), D. Mellies (100% Groningen), R.F. Stayen (Stadspartij), S.R. Bosch (Student & Stad), D. Ram (PVV)

Namens het college van B&W: wethouder R. van der Schaaf

Namens de griffie: W.H. Bierman

Programma en woningaantallen herontwikkeling Doefmat locatie Isebrandtsheerd Beijum (wensen en bedenkingen) (collegebrief 17-2-2021)

00:06:01

Voorzitter: Goedemiddag dames en heren. Welkom bij deze meningsvormende sessie over een brief van het college met een lange titel: 'Programma en woningaantallen herontwikkeling Doefmat locatie Isebrandtsheerd Beijum (wensen en bedenkingen)'. We hebben een drietal behandelaars en drie [onhoorbaar] mevrouw Moorlag van de ChristenUnie. We hebben één inspreker en dat is mevrouw Vonkeman van de bewonersbelangengroep Isebrandtsheerd Groningen. Met haar bijdrage gaan wij beginnen. Mevrouw Vonkeman, gaat u gang.

00:06:52

Mevrouw Vonkeman: Dank u wel, Voorzitter. Kunt u mij allen goed verstaan zo? Dank dat ik hier mag inspreken. Ik doe dit, wetende dat ruim 100 bewoners van de Isebrandtsheerd verenigd in de bewonersbelangengroep meeluisteren en meeleven, omdat ze zich heel betrokken voelen bij het onderwerp. Namens de bewoners hebben wij u een uitgebreide brief gestuurd met onze inzichten over de plannen die voorliggen. Vandaag wil ik graag reageren op twee kernpunten namelijk de scenario's en het participatieproces. Om te beginnen het laatste. Voor de bewoners is het participatieproces beslist niet van de kwaliteit die de brief schetst. Ja, we hebben een paar goede sessies gehouden en we hebben een keer geoefend met de Stem van Groningen. Het is echter maar de vraag of je dat goede participatie mag noemen, want het gesprek begon met een kant en klaar plan van de gemeente en het werd ook steeds beperkt tot hetzelfde plan en eventuele variaties daarop. De wensen van de bewoners, zie onze eigen schets, kwamen alleen zijdelings aan bod. De grootste vraag, allesbepalend, werd niet beantwoord: waarom zo veel woningen op zo een klein terrein middenin in onze heerd? In elk gesprek werd om deze vraag heen gedraaid en tussen de regels van de brief door werd ons duidelijk dat het belangrijkste motief geld is. Inderdaad, de brief van B&W maakt duidelijk dat het kiezen van een scenario voornamelijk draait om ruimtelijk financiële motieven, niet om de kwaliteit die het plan toevoegt aan de heerd. Echter, let wel, het gaat over een heerd waar wij al jaren wonen. Velen van ons al decennia en al die tijd wonen wij rond een laag schoolgebouw, midden op het terrein en omgeven door pleinen met groen en speelgelegenheid, waar veel buurtkinderen gebruik van maken. Het plan van de gemeente, scenario één, laat dit allemaal vervallen. Het schetst een 'nije heerd', dus eigenstandig en geen onderdeel van de buurt met bebouwing tot aan alle randen van het gebied. Woonde je eerst tegenover een schoolplein, nu krijg je drie hoog

appartementen tot aan de rand van het plein. De plattegrond maakt dit zeer duidelijk: alle speelgelegenheid vervalt en we zien bebouwing in een dichtheid die in schril contrast staat met de rest van onze buurt. De sfeerimpressie bij het plan geeft wat dat betreft een vals beeld. Er zal geen omringende open ruimte zijn, want daar is het perceel te klein voor. De buitenruimte is in dit plan beperkt tot parkeergelegenheid met bosjes te kwalificeren als excuusgroen, geen grasveldje, geen speelgelegenheid. Dat scenario één ons niet bevalt, zal u niet verbazen. Scenario twee kun je met een beetje goede wil lezen als een soort resultaat van onze bespreking met de architect, maar opnieuw met uitgangspunt: het plan van de gemeente. Wij probeerden wat te schuiven met de bebouwing of te zien of we wat meer ruimtelijkheid kunnen behouden en meer aansluiting bij de buurt kunnen vinden. Veel beter werd het echter niet, want het hogere aantal woningen bleef bepalend. Scenario drie is voor ons een verrassing en herkennen wij niet als een resultaat van onze gesprekken. Het lijkt meer een soort eigen computatie, door de medewerkers van de gemeente, van enkele zaken die zijn besproken. De afwijzing door het college van dit scenario is wat ons betreft pijnlijk, want opnieuw speelt het besluit dat kennelijk al was genomen, voordat wij in het planproces werden betrokken, om hier zoveel woningen te bouwen. Zo kom ik weer terug bij het proces en deze brief. Die maakt echt duidelijk dat er tot nu toe van daadwerkelijke participatie geen sprake was. Je kunt het op zijn best te informeren noemen, maar inmiddels twijfelen we daar zelfs aan. Zeker nu u het advies krijgt te kiezen voor scenario één of twee. Er was en is dus geen ruimte voor daadwerkelijk overleg. Het terrein moet tjokvol worden gebouwd, los van enige wens van aanwonenden. Waarom blijft het stil als wij basale vragen stellen over de voorwaarden voor dit plan? Waarom juist hier zoveel woningen? Waarom bouwen we hier niet langer op een dichtheid die we gewend zijn in de buurt? Wat zijn eigenlijk die stedenbouwkundige uitgangspunten die worden genoemd? Waarom zou er zo nodig een 'robuust stedelijk element' moeten worden gebouwd op een plek die nu nog zo open is? Waar blijft het huidige groen en de speelvoorzieningen? Beijum verdient het om te bruisen en wij als omwonenden van de Doefmat dragen daar graag aan bij en wij gunnen dit ouderen in onze omgeving ook. Ouderen die graag blijven wonen in bij Beijum. We beseffen dat er in - Ja, ik ga zo afronden. Ja.

00:11:22

Voorzitter: Oh fijn, dank u.

00:11:24

Mevrouw Vonkeman: Deze planvorming heeft wat ons betreft niets te maken met bruisen. Het gaat alleen over financiële belangen en niet over levensruimte voor bewoners. Het proces tot nu toe mag de titel participatie niet dragen, maar is een schoolvoorbeeld van: even informeren, details aanpassen en klaar is Kees. Als de gemeente daadwerkelijk onze participatie wil – en dat willen wij heel graag – dan hadden we eerder betrokken moeten worden in het planproces en stond ik hier nu niet een plan van tafel te praten. Wat ons betreft gaat participatie vanuit de eisen van de gemeente en de wensen van bewoners en gaan wij opnieuw om tafel. Dank u.

00:12:01

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Vonkeman. Is er één van de raadsleden die een vraag heeft voor haar? De heer Van Niejenhuis.

00:12:15

De heer Van Niejenhuis: Dank u wel. Ja, u houdt heel duidelijk een pleidooi, waarin ik onder andere hoorde dat het louter om financiële motieven gaat om hier zoveel woningen te bouwen. Mijn vraag aan u is: is het ook niet zo dat het heel fijn is voor de wijk, als er woningen bijkomen, zodat bijvoorbeeld ouderen die een ander type woning nodig hebben daar naartoe kunnen en dan ook op die manier in de wijk kunnen blijven en andere mensen dan ook weer die woning die wordt achtergelaten, kunnen betrekken?

00:12:44

Mevrouw Vonkeman: Dat zijn wij zeker met u eens, meneer Van Niejenhuis. Het gaat er niet om dat er woningen worden gebouwd of woningen voor ouderen. Daar zijn wij zeker voor. De vraag is: waarom zo ongelooflijk veel op zo een postzegel, want dat geeft druk op de rest van de buurt.

00:13:03

Voorzitter: Iemand anders nog een vraag voor mevrouw Vonkeman? Gaat uw gang.

00:13:09

De heer Ram: Ja, dank u wel, Voorzitter. Nog een vraag: u herkent zich ook niet in scenario drie. Het lijkt het meest vriendelijke voor de buurt. Wat mankeert daaraan, volgens u?

00:13:30

Mevrouw Vonkeman: Scenario drie is voor ons geen tekening die wij herkennen als zijnde de uitkomst van onze besprekingen in het participatieproces. Wij 'gokken' hoe scenario drie eruit zou moeten zien op basis van die informatie, maar het is niet zo dat wij in het gesprek met elkaar tot dit scenario drie kwamen. Het is een verrassing.

00:13:56

Voorzitter: Iemand anders nog? Ook bij de digitale aanwezigen niet? Dan dank ik u hartelijk voor uw inbreng, mevrouw Vonkeman en dan gaan we over tot bespreking. Het is een meningsvormende sessie. Ik mag aannemen dat u uw technische feitelijke vragen al heeft gesteld. We hebben tot zes uur, dus u hebt redelijke ruimte om een woordvoering te doen. Laten we zeggen: wie wil er het eerst woordvoeren? Groot enthousiasme. Meneer Staijen van de Stadspartij.

00:14:38

De heer Staijen: Ja, dank u, Voorzitter. Ten eerste nog even mijn dank aan mevrouw Vonkeman en ook aan de vele mensen die op allerlei wijzen hun zorg over dit onderwerp aan ons kenbaar hebben gemaakt. Ons wordt nu gevraagd om een keuze te maken uit drie scenario's voor de mogelijke inbreiding op de Isebrandtsheerd, waarvan het derde volgens het college de voorkeur zou hebben van de omwonenden. Hoe komen ze daar nu bij? De omwonenden, zowel privé als verenigd in een bewonersgroep hebben problemen met dit derde scenario en een hele grote onvrede met de manier, waarop dit erg plotseling aan hun wordt gepresenteerd. Voorzitter, van inspraak is nauwelijks sprake geweest. De enkele infosessie die er geweest is, meestal het schuiven van blokjes, zijn voor een beperkte groep belangstellenden en het was meer een eenrichtingsverkeer. Het plan was immers ook al klaar en de rest van de sessies kon vanwege corona niet doorgaan. We hebben een prachtig overzicht gehad – vanmiddag nog – van wethouder Van der Schaaf, maar de helft was vanwege corona doorgedaald. Voorzitter, bewoners willen heel graag meewerken aan een

optie die zorgvuldig met hun samen wordt ontwikkeld. Ze begrijpen echt de noodzaak voor sociale woningen voor senioren in Beijum, maar willen dat het plan kwaliteit toevoegt aan hun eigen kleine woonomgeving. Ze willen dit samen met de gemeente en samen met de corporaties. Niet zoals nu, maar dan ook echt inbreng leveren, participeren en meedenken. Een gezamenlijk plan, van start tot finish. De bewonersgroep heeft op basis van een kaart en een lijst met wensen voor hun buurt al een aantal alternatieven bedacht die ze graag in samenwerking verder willen uitwerken om op die basis een participatietraject te starten -

00:16:27

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Ubbens.

00:16:30

De heer Ubbens: Ja, bedankt, Voorzitter. Ja, ik begrijp ook de inbreng van de omwonenden. Zij hebben wij een wensenlijst. Wat vindt de Stadspartij dan redelijke wensen of eisen die de gemeente mag stellen aan zo een plan, bijvoorbeeld qua hoeveel woningen er moeten komen of is dat helemaal niets?

00:16:48

De heer Staijen: Je zit hier op een kleine open plek die ontstaat in de bestaande bebouwing. Ik denk dat primair de eis die je daar moet stellen, is dat het heel erg past in het bestaande woongebeuren. Je kan er van alles verzinnen om er veel woningen te plaatsen en we hebben veel woningen nodig in deze stad, maar dan zijn er ook andere plekken aan de randen van wijken, waar je dat soort dingen kan bouwen. Hier gaat een laagbouwschooltje weg dan moet je ook een aantal laagbouwwoningen neerzetten. Niet meer dan daar mogelijk is.

00:17:20

Voorzitter: De heer Van Niejenhuis.

00:17:22

De heer Van Niejenhuis: Kunt u laagbouw definiëren? Wat is dan volgens u laagbouw? Wanneer begint hoogbouw?

00:17:26

De heer Staijen: Nu, de situatie in dat deel van Beijum kennende, zou ik zeggen één hoog en twee woonlagen, dus eensgezinswoningen en duplexen. Niet hoger gaan daar. Ergens anders kan hoogbouw rustig vier, vijf verdiepingen zijn, maar niet daar. Voorzitter, de omwonenden begrijpen heel erg goed dat in zo een traject echt niet al hun ideeën en wensen gehonoreerd kunnen worden, maar ze willen dat dit uiteindelijk een plan oplevert waar ze zich wel in kunnen herkennen. Ja, dus zou ik zeggen voor de Stadspartij -

00:18:03

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Rustebiel.

00:18:06

De heer Rustebiel: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ik hoorde de inspreker net zeggen dat het om geld te doen zou zijn en u nu ook, maar er is toch een publieke organisatie, een woningbouwcorporatie, die hier een plan ontwikkeld. Dat is toch helemaal geen geld gedreven project.

00:18:19

De heer Staijen: Nou, ik heb het niet zozeer over geld gehad, maar ook een

woningcorporaties wordt door geld gedreven. Het is misschien overheidsgeld en er is misschien geen groot winstbejag, maar ze moeten ook op één of andere manier de eindjes aan elkaar knopen. Alleen, ik denk niet dat je dat op deze manier moet doen op die plek, waar het gewoon niet past. Voor de Stadspartij, Voorzitter, is er maar één oplossing in deze zaak. Vergeet deze drie, buiten de omwonenden bedachte scenario's, en ga terug naar de tekentafel en werk samen met alle belanghebbenden iets goeds uit wat daar past in hun woonomgeving. Dank u.

00:18:57

Voorzitter: Dank u wel, meneer Staijen. Wie mag ik vervolgens het woord geven? De heer Van Niejenhuis van de Partij van de Arbeid.

00:19:03

De heer Van Niejenhuis: Dank u wel, Voorzitter. Bij dat laatste van de heer Staijen kan ik me overigens aansluiten en dat zal ook wel blijken uit de woordvoering. Voorzitter, de PvdA wil dat er betaalbare woningen zijn voor iedereen die in deze stad woont en die in deze stad of gemeente wil wonen. Er zijn nu veel te weinig woningen in Nederland en zeker veel te weinig betaalbare woningen. De Isebrandtsheerd is een fijne, groene, ontspannen bebouwde en ook kinderrijke wijk. Dat karakter moet behouden blijven daar pleiten bewoners terecht voor en de PvdA-fractie heeft er heel veel waardering voor dat men zich daar zo voor inzet. Als je van een afstand naar deze situatie kijkt dan lijkt het te gaan om een stedelijk belang versus een wijk-/heerdbelang. Veel woningen versus weinig woningen. Echter, als ik zo alle brieven en reacties van de bewoners zie en lees en ook de plannen van de gemeente dan denk ik dat daar echt wel een gemene deler uit te halen is en dat daar echt wel in samenspraak een goed plan voor gemaakt kan worden. We willen dus ook graag als PvdA dat het goede gesprek terug wordt opgepakt tussen gemeente en bewoners en wat ons betreft is scenario twee daarbij het uitgangspunt. Dat sluit aan bij de wijkvernieuwingsplannen, het sluit aan bij de woonvisie qua type woningen, maar ook qua aantallen. Wij denken dat het mogelijk is om in een aantal bouwlagen voldoende kwaliteit en ook kwantiteit te realiseren. Voorzitter, tot slot, naast kwantiteit, huizen voor mensen die een huis nodig hebben, vindt de PvdA ook kwaliteit belangrijk en we vragen het college en ook de bewoners om samen weer goed vervolg te geven aan het participatieproces. De betrokkenheid van de omwonenden is een groot goed, belangrijk voor de heerd en we vragen het college om zich in te spannen om waar mogelijk de wensen van de bewoners te honoreren en de woningen zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de bestaande omgeving.

00:20:41

Voorzitter: De heer Dijk heeft een vraag voor u.

00:20:42

De heer Dijk: Ja, Voorzitter. Ik heb een vraag of de fractie van de PvdA aan mij kan uitleggen waarom deze brief er überhaupt is?

00:20:50

De heer Van Niejenhuis: Voorzitter, daar hebben wij als raad zelf om gevraagd. Het is door de SP en, ik meen, 100% geagendeerd hier in de raad, nadat we benaderd zijn door bewoners. In de bespreking de vorige keer heeft de raad gezegd tegen het college, wij willen graag dat u ons op de hoogte van de ontwikkelingen en dit terug hier bespreken.

00:21:09

Voorzitter: De heer Dijk nog een keer.

00:21:10

De heer Dijk: Hoe beoordeelt de PvdA-fractie dan dat de bewoners van de Isebrandtsheerd, waar u ook volgens mij op bezoek bent geweest, zich hier niet in herkennen? Hoe beoordeelt u dat?

00:21:21

De heer Van Nijenhuis: Ik denk dat het college het moment heeft gezien om ons als raad dan nu ook te betrekken en een uitspraak te laten doen. In de brief zegt het college ook, het participatieproces is helemaal niet ten einde, wij gaan verder, maar we hebben even een heldere uitspraak van de raad nodig. Dat hebben wij zelf ook aangegeven dat we dat willen. Daarom zeggen wij: ga nu verder in gesprek en als u ons vraagt welke variant de voorkeur heeft, is het wat ons betreft variant twee.

00:21:44

De heer Van Nijenhuis: Mevrouw De Vries heeft ook nog een vraag voor u.

00:21:48

Mevrouw De Vries: Dank u wel, Voorzitter. Ja, ik ben wel benieuwd hoe de PvdA ziet dat de participatie in dit project – en dat gebeurt veel vaker – niet als goed wordt ervaren door de inwoners. Wat is de visie van de PvdA daarop?

00:22:08

De heer Van Nijenhuis: Dat zie je inderdaad heel vaak. Soms heeft dat te maken met de kwaliteit van het participatieproces en soms heeft dat ook te maken met tegenstrijdige belangen. Ik denk in dit geval dat het goed is dat wij ons als raad hierover uitspreken en dat het gesprek moet worden voortgezet. Het participatieproces is niet ten einde.

00:22:29

Voorzitter: U was inmiddels ook bijna aan het eind van uw betoog, geloof ik? Ja? Oké. Wie mag ik vervolgens het woord geven? De heer Nieuwenhuijzen, GroenLinks.

00:22:40

De Heer Nieuwenhuijzen: Dank, voorzitter. Ja, terwijl ik het woord neem, sluit ik mijn bestand af dat is een beetje treurig. Moment. Ik heb hem hier weer. Dank u wel. Allereerst wil ik de inwoners van de Isebrandtsheerd bedanken voor hun bijdrage aan dit debat. Het is goed om te zien hoeveel betrokkenheid er is en hoe graag de inwoners willen meepraten over het nieuwe centrum van deze heerd. Dat is veel positieve energie volgens mij en dat moet je ook 'harnassen'. Dat is geen woord in het Nederlands, maar dat moet je vast proberen te houden. Ik kom nu met een aantal opmerkingen eerst over de vorm en dan nog even kort over de inhoud. Allereerst over de vorm. Mijn fractie had graag gezien dat er toch wat minder ruis was ontstaan in dit participatieproces. Dat is natuurlijk lastig, helemaal ten tijde van corona, maar hier hebben we het vorige zomer, zoals hier er al even aan gerefereerd werd, ook al over gehad. Toen heeft de wethouder aangegeven het participatieproces verder door te zetten en in een aantal sessies met de betrokken inwoners om tafel te gaan. Dit is op zichzelf gebeurd, maar de uitkomst van het proces lijkt – in ieder geval op dit moment – door enerzijds het college en anderzijds inwoners heel anders geduid te worden en dat bevreedt mijn fractie enigszins. Was het uiteindelijk niet transparanter

en logischer geweest als het college nu als optie drie een meer uitgewerkte voorkeur van de inwoners had gepresenteerd en als optie twee een soort middenweg tussen het originele plan – en dat is optie één – en de voorkeur van de inwoners? Graag een reactie van de wethouder. Dan over de inhoud. Voor onze fractie is de bouw van met name sociale-huurwoningen van groot belang, omdat het tekort hiervan enorm is. We zitten in een ongekende wooncrisis die nog veel erger wordt de komende jaren. We begrijpen daarom de ambities van het college heel goed en ook in deze Isebrandtsheerd -

00:24:13

Voorzitter: De heer Dijk heeft een vraag voor u.

00:24:15

De heer Dijk: Ja, Voorzitter, de fractie van GroenLinks vraagt om een soort extra variant en of dat mogelijk is. Zullen we die maken, die variant?

00:24:25

De Heer Nieuwenhuijsen: Voorzitter, laat het eerst eventjes aan de wethouder, hoe hij reageert op mijn vraag.

00:24:28

De heer Dijk: Voorzitter, ik kan me voorstellen dat u er naar vraagt, omdat u er zelf ook ideeën bij heeft en met bewoners in gesprek bent geweest en u vindt dat wat er nu ligt onvoldoende is. Als de wethouder zometeen nee zegt dat gaan we niet doen dan wil ik graag van u weten of we die variant samen gaan maken?

00:24:43

De Heer Nieuwenhuijsen: Ik wacht eerst het antwoord van de wethouder af.

00:24:46

Voorzitter: De heer Ubbens.

00:24:48

De heer Ubbens: Ja, bedankt, Voorzitter. Ja, wat ik me nog afvraag is: bewonersvariant, maar u geeft zelf al aan dat wat u betreft het uitgangspunt van veel woningen toevoegen heel belangrijk is. Daar staat de bewonersvariant wellicht heel ver van af. Wat heeft het dan voor zin om nog een bewonersvariant te maken? Dan laat je toch alleen maar heel veel werk doen om vervolgens te zeggen: nee, dat kan niet, want er moeten wel 37 woningen komen. Of is dat uitgangspunt voor u niet hard?

00:25:12

De Heer Nieuwenhuijsen: Waar het om gaat, en daar werd eerder al even aan gememoreerd, is dat we hier op raadsniveau een afweging maken die inderdaad tussen gemeentelijke en wijkbelangen in zitten. Dan is het van belang dat je op papier duidelijk hebt staan wat de opties precies zijn en dan kunnen wij als raad inderdaad een afweging daarin maken. Een weging maken die in een heerd zelf niet goed kan maken, omdat ze natuurlijk op een ander niveau er naar kijkt.

00:25:37

De heer Ubbens: Voorzitter?

00:25:38

Voorzitter: De heer Ubbens.

00:25:39

De heer Ubbens: Wat heeft het dan voor zin als bewoners hun eigen visie helemaal uitwerken met een plan wat vervolgens helemaal niet past in de uitgangspunten die de raad dan in meerderheid blijkbaar bezigt? Dat heeft toch geen nut. Dan zou je toch beter kunnen zeggen: wat zijn de basisuitgangspunten – bijvoorbeeld het minimumaantal woningen dat toegevoegd moet worden op deze plek – en ga dan met de bewoners in gesprek. Zoals bewoners ook vragen, de minimeisen van de gemeente en de wens van bewoners bij elkaar brengen. Dat zou dan toch het beste zijn?

00:26:04

De Heer Nieuwenhuijsen: Ja, aan de ene kant wel, aan de andere kant kun je ook zeggen dat in dat participatieproces er toch ook wel bewogen kan worden naar elkaar toe en bekeken kan worden welke wensen en opgave het college heeft en wat de inwoners graag willen. Wij denken dus dat daar toch wel wat meer in mogelijk is. Even kijken. Ik was bij inhoud. Toch willen we vragen extra aandacht te hebben voor hoe de verhoogde woondruk zo goed mogelijk kan worden opgevangen op dit stuk. Denk hierbij aan -

00:26:28

Voorzitter: Excuus, maar u hebt toch ook nog een vraag van mevrouw De Vries van de VVD.

00:26:34

Mevrouw De Vries: Dank u wel, Voorzitter. Ja, ik hoor GroenLinks zeggen dat ze veel woningen hier belangrijk vinden. Nu zeggen wij dat als VVD vaak en hebben we ook wel eens een motie ingediend, als er bijvoorbeeld al het Stadspark om de hoek ligt, om dan wat groen weg te halen en woningen toe te voegen en daar was GroenLinks nooit zo enthousiast over. GroenLinks heeft het altijd over het terugwinnen van de openbare ruimte. Hoe ziet GroenLinks dan ineens zo een bouwplan wat heel volumineus is en gaat over heel veel woningen en heel weinig groen en heel weinig terugwinnen van de openbare ruimte?

00:27:06

De Heer Nieuwenhuijsen: Dat is precies 'koren op mijn molen', want ik was net aan dat punt toe dat wij dus willen dat er echt voldoende aandacht is vanuit het college en de woningbouwcorporatie om voldoende publieke ontmoetingsplaats daar te hebben en het zo groen en natuurinclusief mogelijk te bouwen, zoals we daar ook een motie voor aangenomen hebben enige tijd geleden. Ten slotte -

00:27:28

Voorzitter: Mevrouw De Vries.

00:27:30

Mevrouw De Vries: Stelt GroenLinks dan toch voor om minder woningen toe te voegen, want anders is er geen plek voor al dat groen en die speelplekken?

00:27:37

De Heer Nieuwenhuijsen: Niet helemaal. Het is ook mogelijk om bijvoorbeeld – en dat is mijn laatste zin – de buitenmuren goed vergroend te hebben, om de daken goed groen te hebben dat kan een heel verschil maken in het volume dat zo een blok inneemt, dus daar zijn mogelijkheden.

00:27:50

Mevrouw De Vries: Dat is niet meteen het terugwinnen van de openbare ruimte in die zin dat blijven dan gewoon woningen?

00:27:55

De Heer Nieuwenhuijsen: Je hebt wel woningen nodig om te wonen. We weten allemaal dat daar ook een crisis is, dus daar moet een een weging in gemaakt worden. Zo simpel is het.

00:28:02

Voorzitter: Volgens mij is deze wisseling wel duidelijk. Meneer Nieuwenhuijs vervolgt zijn betoog. Of was u klaar? Oké, nou fijn. Meneer Rustebiel D66.

00:28:10

De heer Rustebiel: Ja, dank u wel, Voorzitter. Dank ook aan de inspreker en iedereen die ons heeft gemaild over Isebrandtsheerd. Je kan wel merken dat het plan veel impact heeft op omwonenden en dat begrijpen wij ook heel goed. Echter, bouwen in de bestaande stad is ook wel noodzakelijk, juist om de wooncrisis te bestrijden, maar ook om elders ruimte te besparen. Je kunt niet zeggen: we gaan de stad niet verdichten en dan denken dat je elders die ruimte niet alsnog in moet nemen. We moeten wel ergens bouwen, alleen dat betekent niet dat elke dichtheid op elke plek zomaar passend is. De gemeenteraad moet dan bij dit soort projecten ook altijd het belang van omwonenden wegen tegen de grotere belangen, zoals de wooncrisis die er natuurlijk is. Dat is niet altijd makkelijk, maar als mijn fractie dat goed wil doen dan heb ik wel een goed participatietraject nodig en moet ik het gevoel hebben dat omwonenden goed zijn meegenomen. Op papier lijkt dat best aardig in orde, maar ik krijg toch wel vrij veel mails van omwonenden en ik ben benieuwd hoe hoe het college daar daarnaar kijkt. De drie scenario's. D66 heeft de voorkeur voor het derde scenario, omdat er ook nieuwbouw voor het middensegment plaats heeft. Dat lukt met de private ontwikkelaars moeilijk. Het is mooi dat een corporaties zeggen, wij willen daar ook in investeren. Wij denken dat dat een toevoeging is die echt gemist wordt op veel plekken in de stad. Alleen het college schrijft ook dat deze variant waarschijnlijk de voorkeur van bewoners heeft, terwijl de bewoners nu zeggen van wij zijn er helemaal niet bij betrokken geweest. Waar mijn fractie bij de fractievergadering overtuigd was van, het is goed voor de wooncrisis en het is de bewonersvoorkeur, vind ik het nu toch wel een beetje lastig om daar heel erg strak op te sturen, omdat bewoners nu zeggen dat ze dat niet herkennen. Kan het college daar nog op reageren?

00:29:48

Voorzitter: De heer Hekkema heeft een vraag.

00:29:50

De heer Hekkema: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ik hoor de heer Rustebiel van D66 zeggen dat D66 de voorkeur heeft voor die variant drie, dus dat betekent eigenlijk dat we de Isebrandtsheerd willen gaan volbouwen met dure huurwoningen in plaats van sociale-huurwoningen. Begrijp ik dat goed?

00:30:05

De heer Rustebiel: Nee, dat zouden dure huurwoningen zijn als je dat aan een marktpartij overliet, maar juist zo een woningcorporatie schrijft hier ook in de stukken op dat dat voor het middensegment kan zijn. Voor dat segment te bouwen wij heel erg weinig, dus ik denk

dat het een mooie kans is om dat hier te doen. Helemaal als het inderdaad de voorkeur van omwonenden heeft, maar goed dat hoor ik dan graag nog even.

00:30:25

Voorzitter: U vervolgt uw betoog, meneer Rustebiel. Of was u al klaar? Dank u wel. Wie mag ik dan het woord geven? Ik zie mevrouw De Vries van de VVD als eerste en daarna mevrouw Moorlag.

00:30:36

Mevrouw Vonkeman: Ik had nog één korte vraag aan D66 en dan wil ik mijn woordvoering doen. Ik ben even benieuwd, als we dan voor scenario drie zouden gaan en we gaan voor het middensegment bouwen – wat wij op zich mooi vinden, want daar zijn inderdaad grote tekorten – waar gaan we dan die sociale woningen voor senioren neerzetten?

00:30:55

Voorzitter: Meneer Rustebiel.

00:30:56

De heer Rustebiel: Ik heb nu natuurlijk geen exacte locatie voor ogen. Ik zie wel dat het over het algemeen, gemiddeld genomen, beter lukt om sociale huur een plek te geven dan betaalbare middenhuur, dus in die weging hebben wij ernaar gekeken. Ik heb echter nu geen bouwlocatie voor ogen.

00:31:11

Voorzitter: Mevrouw De Vries, heeft u nog een korte vraag of uw woordvoering?

00:31:16

Mevrouw De Vries: Nee, woordvoering dan. Het was helder. Voor de VVD zijn de afgelopen jaren steeds twee punten heel belangrijk geweest. Het ene is participatie van bewoners bij projecten en andere is dat we zien dat er een enorm tekort is op de woningmarkt, dus de noodzaak om te bouwen. Dat zijn de twee punten waar wij geprobeerd hebben om steeds wat over te zeggen en dat willen hier ook weer doen. Eigenlijk zouden we ook heel graag willen instemmen met het plan, omdat er veel woningen toegevoegd worden en dat vinden wij heel belangrijk. Soms moet dan dat algemene belang van de woningbouw prevaleren boven het belang van omwonenden, wat anderen ook al aangehaald hebben. Wat wij echter heel belangrijk vinden, is die participatie en dat bewoners goed meegenomen worden en op tijd meegenomen worden en dat het niet alleen maar zenden is, maar dat ook echt luisteren is. Dat gaat in heel veel projecten mis en ook hier gaat dat weer fout. Dat is voor de zomer, vorig jaar, fout gegaan. Toen zei het college: dat gaan we herstellen, we gaan goed in gesprek met bewoners. Nu lijkt het weer fout te gaan. Wij vragen ons af, hoe kan dat? Hoe kan het ineens zijn dat er dan drie scenario's liggen en in het derde scenario de inwoners zich niet herkennen? Wij willen graag nog een toelichting van de wethouder op de participatie, voordat wij ons uit kunnen spreken welk scenario onze voorkeur heeft. Dank u wel.

00:32:35

Voorzitter: Dank u wel. Dan is volgens mij mevrouw Moorlag van de ChristenUnie aan de beurt.

00:32:42

Mevrouw Moorlag: Ja, bedankt, Voorzitter en ook dank aan de sprekers voor uw bijdrage. Inmiddels ongeveer een jaar geleden, ontvingen we inderdaad berichten dat het één en ander mis was gegaan in de communicatie richting de omwonenden van de Doefmat-locatie. We hebben toentertijd te horen gekregen dat het participatietraject nog zou starten. In de tussentijd is er ook veel contact geweest met omwonenden en het verbaast ons dan ook wel dat er nu tegengestelde geluiden ontstaan, terwijl er – voor zover wij wisten – een zorgvuldig traject heeft plaatsgevonden. Kan het college ook toelichten hoe zij denkt dat dat heeft kunnen gebeuren. Er liggen nu drie opties voor ons: één met het maximale aantal woningen, één met een tussenvariant en een laatste variant met duurdere woningen. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er passende en betaalbare woningen voor bejaarden en gezinnen komen, juist ook in een wijk als Beijum waar een grote vraag naar dit type woningen is. Tegelijkertijd vinden we het wel belangrijk dat er naar inspraak van omwonenden wordt geluisterd. We hebben het idee dat de tweede variant zorgt voor een aanbod in woningen die hard nodig zijn, terwijl de impact op de omliggende woningen minder is dan bij de eerste variant. Dit lijkt ons ook, net als de Partij van de Arbeid, een goed uitgangspunt. Wel vragen we het college of er dan nog ruimte is bij het uitwerken van deze variant om ook nog wensen van omwonenden mee te nemen, zoals meer groen en wat ruimte om te spelen. Ja, dat was het, Voorzitter.

00:34:13

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik nu het de woord geven? Meneer Hekkema, Partij voor de Dieren.

00:34:19

De heer Hekkema: Dank u wel, Voorzitter. Ja, mijn collega Kirsten De Wrede heeft voor de zomer al aangegeven dat de Partij voor de Dieren wel voorstander is van de bebouwing op die Doefmat-locatie, vooral ook omdat hiermee geen waardevol groen verloren gaat en het natuurlijk een mooie locatie is om te herontwikkelen. Als we dan kijken naar die drie scenario's dan heeft onze voorkeur wel het eerste scenario, maar daar wil ik graag iets aan toevoegen. Dat is dan het scenario met 27 appartementen voor senioren en ook die tien sociale eengezinswoningen. Onze fractie denkt echter dat er ook nog wel een vierde variant mogelijk is. Nu wil ik niet een inhoudelijke toevoeging op de drie voorgestelde scenario's doen. Echter, denk ik wel dat het mogelijk is om bijvoorbeeld binnen die eerste variant – dat zijn natuurlijk ontzettend veel woningen en ik snap de zorgen van omwonenden ook wel – misschien eens goed te kijken of er bijvoorbeeld in de tekeningen van die woningen of van dat appartementencomplex het één en ander valt aan te passen op het gebied van zichtlijnen, wat meer ruimte voor groen, wat meer ruimte voor kinderen om te spelen en misschien zelfs ook nog wel wat variatie aan te brengen in het aantal woningen. Kijk, die tekeningen die er nu liggen dat zijn schetsen, waarschijnlijk is daar echt nog wel het één en ander in aan te brengen. Ik heb ook het gevoel dat bij veel van de raadscommissieleden het hier toch ook gaat om een aantal subjectieve waardeoordelen die misschien dan ook kunnen worden weggenomen.

00:35:46

Voorzitter: De heer Ubbens heeft een vraag voor u en de heer Van Niejenhuis daarna.

00:35:51

De heer Ubbens: Ja, bedankt, Voorzitter. Ja, ik heb toch het gevoel dat de Partij voor de Dieren nu aan het pleiten is voor hetzelfde proces nog een keer overdoen. Vorig jaar lag er een plan met een bepaalde bouwvolume. Daar is nog een keer naar gekeken en met een klein beetje aanpassing is er een variant gemaakt. Nu zegt u: ja, ga nog maar een keer aan die originele variant sleutelen. Terwijl bewoners juist zeggen: we willen eigenlijk de oude variant van tafel en in de basis opnieuw gaan praten over de eis van de gemeente en de wensen van bewoners om een helemaal nieuw plan te maken.

00:36:26

De heer Hekkema: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ja, dat is niet per se wat ik betoogde. Ik zag ook in de 'maquettesessie' die met de omwonenden is georganiseerd dat er toch ook wel wat kon worden geschoven in de inrichting van de plannen. Ik kan me voorstellen dat – en dat wilde ik eigenlijk ook in het vervolg van mijn betoog nog uiteenzetten – is dat op het moment dat de gemeente toch nog een keer dat participatietraject zo inzet, dat bewoners nogmaals worden betrokken bijvoorbeeld bij een marquettesessie of met de mogelijkheid om op die plannen nog verder in te spreken, dat misschien toch wel dezelfde bouwvolumes kunnen worden gehandhaafd, maar dat er toch een andere artistieke impressie van komt.

00:37:07

Voorzitter: De heer Van Niejenhuis had ook nog een vraag voor u.

00:37:10

De heer Van Niejenhuis: Ja, voorzitter, ik erger me een beetje aan de bijdrage van de Partij voor de Dieren, om heel eerlijk zeggen. De bewoners zeggen: met deze aantallen kun je niet de kwaliteit maken die wij hier graag willen. De ambtenaren, het college zegt zelf: met deze aantallen gaat het wel een klein beetje ten kosten van de ruimtelijke kwaliteit. U zegt gewoon hier een beetje uit de losse pols: dat kan prima allemaal en er moet gewoon een tussenvariant komen. Dan wil ik ook graag zien hoe dat eruit ziet en dat u uw huiswerk heeft gedaan, want ik vind het echt idioot dat u een beetje beweert dat dat wel kan.

00:37:40

Voorzitter: De heer Hekkema.

00:37:42

De heer Hekkema: Dank u wel, Voorzitter. Ja, ik snap dat de heer Van Niejenhuis dat zegt. Ik heb volgens mij niet betoogd dat ik zomaar de wijsheid in pacht heb om een nieuw plan te schetsen. Ik denk alleen dat er misschien kan worden gekeken naar het handhaven van dezelfde bouwvolumes en vervolgens te kijken of er niet misschien in de plannen, in de artistieke impressies het één en ander te veranderen is, waardoor bewoners ... Bewoners wel de inspraak hebben en ook mogelijkheid hebben om zelf ideeën aan te reiken. We hebben gezien dat dat heel succesvol is, ze hebben een aantal mooie voorstellen gedaan, bijvoorbeeld die winkelhaakopstelling. Misschien is er iets mogelijk, dat weten wij niet, want er zijn verder geen uitgewerkte plannen.

00:38:20

Voorzitter: De heer Van Niejenhuis nog één keer.

00:38:22

De heer Van Niejenhuis: U kunt het niet allemaal hebben, zo makkelijk is het gewoon. U

moet dus kiezen voor een scenario twee, waar er dan iets minder gemaakt worden. Als wat u wilt kan dan gaat het ten koste van plattegronden, van de hoogte van de plafonds en het moeten ook leefbare woningen zijn die aan de eisen voldoen. Ik denk dat het verstandig is als u zegt: ga voor optie twee en voeg kwaliteit toe. Dit is helemaal los van de werkelijkheid wat u nu aan het doen bent.

00:38:47

Voorzitter: De heer Hekkema.

00:38:49

De heer Hekkema: Ja, Voorzitter, dank u wel. Ik was eigenlijk ook wel aan het einde van mijn betoog. Ik wilde alleen nog zeggen dat de Partij voor de Dieren van mening is dat het goed is om bewoners te blijven betrekken bij de planvorming. Als daar dan uiteindelijk uit naar voren komt dat optie twee of variant twee toch wel de voorkeur behoeft dan zullen wij ook niet de minste zijn om daar voor te zijn. Nogmaals, het is belangrijk om veel sociale-huurwoningen te realiseren, ook voor senioren en waarschijnlijk is er een mogelijkheid om toch te kijken naar hoe die plannen zo kunnen worden opgesteld dat iedereen daar tevreden over is.

00:39:25

Voorzitter: U hebt toch nog een vraag van de heer Rustebiel.

00:39:27

De heer Rustebiel: Ja, het sluit ook wel een beetje aan op wat de heer Van Niejenhuis zei. Ik denk dat de Partij voor de Dieren ook wel een keer een keuze moet maken, want iedere keer als ergens een struik staat of een omwonende ziet het plan niet zitten dan bent u ook tegen. Terwijl u ook zegt in uw woordvoering, we hebben een wooncrisis en die moeten we oplossen. Ja, ik ben toch wel benieuwd hoe u nu uw politiek verder gaat bedrijven op die manier, want ergens moet u die keuze maken. Hoe ziet u dat voor zich?

00:39:50

Voorzitter: De heer Hekkema.

00:39:52

De heer Hekkema: Ja, dank u wel, Voorzitter en dank aan de heer Rustebiel voor de vraag. Kijk, ik vind het hartstikke mooi. Er ligt natuurlijk hier een plan, waar we in principe ook nog niet echt een uitspraak over hoeven doen. We hebben onze voorkeur nu aangegeven. Als straks blijkt dat dit binnen de wensen van de bewoners en binnen de wensen van het college toch anders is dan zullen we echt ook meegaan in die ideeën. Kijk, het staat los van het feit dat er hier een locatie is die herontwikkeld moet worden en dat er geen waardevol groen door verloren gaat. Dat is een andere situatie dan de situatie die u net schetst.

00:40:34

Voorzitter: Ik dank u wel. De heer Bosch, Student en Stad, woordvoering.

00:40:40

De heer Bosch: Ja, dank u wel, Voorzitter. Allereerst denk ik dat het goed is dat we hier nu zo zitten met de vraag vanuit het college wat wij als raad beoordelen in deze situatie. Zo zou het denk ik ook moeten gaan. We stellen eerst beleid vast in de raad. Dat wordt dan uitgevoerd en besproken met de inwoners over de praktische invulling en mochten deze er

samen niet uitkomen dan gaat het weer terug naar de raad en kunnen wij als volksvertegenwoordigers een belangenafweging maken. Wat dat betreft denk ik dat het heel goed is dat we het hier nu over hebben. Dan naar de belangenoverweging. Hierin is de fractie van Student en Stad van mening dat we in deze grootste woningbouwcrisis zo veel mogelijk moeten bouwen en ook in de huidige bebouwing moet bouwen. Daarnaast is het natuurlijk ook van belang dat er vanuit participatie wordt gekeken naar wat goed in de omgeving past en wat de omgeving daar wil. De belangenafweging daarbij komt bij ons uit op dat optie twee de beste van beide is en we er in ieder geval voor kiezen dat we niet inleveren op de hoeveelheid woningen. Dat is nu eenmaal heel erg nodig, in heel Nederland, maar ook zeker hier in Groningen. Wij hopen dat het participatieproces hierna doorgaat en dat we door goede communicatie in ieder geval het contact met de buurt kunnen verbeteren en er misschien kleine aanpassingen kunnen komen, zodat de buurt hier toch blij mee is. Dat hoop ik natuurlijk, maar als dat niet mogelijk is dan denk ik dat wij als raad ook duidelijk moeten zijn in het belang van heel veel woningen.

00:42:07

Voorzitter: Meneer Ubbens.

00:42:08

De heer Ubbens: Bedankt, Voorzitter. Ja, ik kan het een heel eind volgen, maar aan de andere kant zou je zeggen: stel dat – stel-dat-vragen moet je ook nooit stellen, maar ik doe het toch – we hadden gezegd: we hadden hier hoogbouw moeten neerzetten, 50 woningen. Het is maar een getal, die 37 woningen die hier moeten komen. Het kan ook 25 zijn. Het kan ook 50 zijn dan bouw je de hoogte in. Waarom is dat dan een hard gegeven voor u? Waarom zegt u niet, het kan misschien best minder? Waarom moeten per se die woningen gerealiseerd worden?

00:42:39

Voorzitter: De heer Bosch.

00:42:42

De heer Bosch: Ik denk niet dat het per se een hard gegeven is. Ik denk dat ik hier, net als u, als volksvertegenwoordiger zit met een plan voor me en dat ik afweeg wat ik redelijk vindt in die wijk. Vervolgens kijk ik naar de plannen, kijk ik naar de plaatjes en vind ik dit akkoord, als je dat afzet tegen de wijk en als je ziet, dit is een manier hoe je én woningen realiseert en niet absurd hoge flats naast een rijtjeshuizen neerzet. Nu, dat is niet het geval daarom denk ik dat het een goed idee is en dat we voor optie twee moeten gaan, in het belang van al onze inwoners en niet alleen de omwonenden.

00:43:12

Voorzitter: De heer Staijen heeft ook nog een vraag voor u.

00:43:14

De heer Staijen: Ja, dank Voorzitter. Kan de heer Bosch mij uitleggen hoe je van participatie kan spreken, als je uitgaat van een plan wat al helemaal klaar is?

00:43:24

De heer Bosch: Nu, een plan dat helemaal klaar is, denk ik, feitelijk niet juist. Het is wat aangepast. Het is wel zo dat je als gemeente natuurlijk veel kennis in pacht hebt over wat mogelijk is, dus het is ook logisch dat je niet met een lege A4'tje aan komt zetten bij

bewoners. Er zijn wat aanpassingen geweest en ergens daartussenin zit die participatie. Ik denk ook en dat hebben mensen eerder ook al benoemd dat het niet per se verkeerde participatie is, maar dat het ook aangegrepen kan worden op het moment dat je het simpelweg niet eens ben met de plannen. Wij stellen ook als raad hier vast, wat wij goede participatie vinden. Hier is ook al benoemd dat het er nu op lijkt dat die participatie naar onze maatstaven als raad goed is verlopen, alleen de inwoners ervaren dat niet zo. Dat is natuurlijk heel erg vervelend. Dat zou je liever anders willen. Dat betekent echter niet dat er géén participatie heeft plaatsgevonden.

00:44:19

De heer Staijen: Voorzitter dan heeft de heer Bosch toch een totaal ander beeld van participatie dan wat ik en de Stadspartij hebben. Wij denken dat dat betekent dat je sámen iets uitwerkt en ontwikkeld, dus vanaf het begin of misschien vanaf halverwege, maar niet pas aan het eind dat je nog een deukje in een kant en klaar project kan slaan.

00:44:36

Voorzitter: Ik heb geen vraag gehoord, maar de heer Bosch vervolgt zijn betoog en die wil vast reageren. Gaat uw gang.

00:44:42

De heer Bosch: Dank u wel. Ja, ik wil toch graag reageren, want volgens mij heeft de Stadspartij hier een raar beeld van wat de gemeente dan zou moeten doen. Zou je dan bij alles wat we nieuw willen doen eerst met de bewoners gaan praten: "Nou, we willen hier heel misschien of dat of dit of dat plaatsen. Wat willen jullie het liefst?" We hebben ook doelen als gemeente te behalen en we willen graag woningen plaatsen voor al onze inwoners. Als je totaal zonder plannen naar een wijk gaat dan bereik je heel erg weinig.

00:45:10

Voorzitter: Meneer Bosch, u was klaar met uw betoog? Dank u wel. De heer Ram, PVV.

00:45:18

De heer Ram: Ja, dank u wel, Voorzitter. Dank aan mevrouw Vonkeman voor haar inbreng, namens de bewoners van de Isebrandtsheerd. Ja, de bebouwing staat in schril contrast met de buurt. De parkeergelegenheid is een excuus met excuusgroen en geen gedragen plan voor omwonenden. Wederom is de participatie niet gelukt en de vraag is: waarom niet? Het is niet de eerste keer dat dit zo gaat. De PVV is een overtuigend tegenstander van de huidige aanpak met de compacte stad. Dan zien we hier nu ook weer terug. Wij vinden dat onze inwoners moeten kunnen wonen en werken, zonder dat iedereen op elkaars lip zit; genoeg groen, parkeer - en leefruimte rondom de woning. Voor de PVV staan de zorgen van de -

00:46:05

De heer Ram: De heer Van Niejenhuis.

00:46:08

De heer Van Niejenhuis: Dank u wel, Voorzitter, dus u bent het wel eens met wat ik in het verleden ook de Partij voor de Dieren wel heb horen roepen: bouw de weilanden rondom de stad maar vol en maak er maar één grote stedelijke brei van tussen Ten Boer en Groningen. Hoe moet ik dat zien?

00:46:24

Voorzitter: De heer Ram.

00:46:24

De heer Ram: Nee, daar zijn wij geen voorstander van. We hebben ons ook uitgesproken om het groen tussen Haren en Groningen niet vol te bouwen. Dat staat ook in ons verkiezingsprogramma.

00:46:34

De heer Van Niejenhuis: Je kunt het toch niet allebei hebben, meneer Ram. Dan moeten we toch een compacte stad maken, we moeten duizenden woningen bouwen.

00:46:41

De heer Ram: Ja, kijk, de Suikerzijde is een project, waar wij voorstander van zijn. Dat is een hele mooie locatie om dat voor elkaar te kijken. Je kan ook kijken om nog verder van dat soort projecten te gaan bouwen op andere plekken in de gemeente Groningen. Daarnaast te gaan kijken.

00:47:05

De heer Van Niejenhuis: Welk weiland tussen Haren en Groningen moeten we daar dan voor opofferen?

00:47:08

Voorzitter: Sorry, meneer Van Niejenhuis, u heeft het woord nu. Voor de laatste keer.

00:47:11

De heer Van Niejenhuis: Dank u wel, Voorzitter. Welk weiland tussen Haren en Groningen of tussen Groningen en Ten Boer moeten we daar dan voor opofferen?

00:47:18

De heer Ram: Ik heb geen specifieke locatie nu in mijn hoofd, om te zeggen dat moeten we nu direct gaan opofferen. Waar wij voorstander van zijn, is om een goede afweging te maken tussen bijvoorbeeld het parkeren, de kwaliteit van leven en de leefbaarheid van een wijk. Als je dan naar deze locatie kijkt en dan zoveel woningen gaat bouwen dan heeft dat enorme impact op deze buurt. Het vervelende, als je zo een keuze doet dat heeft ook een permanent karakter. Om dan in een wooncrisis alles maar te doen om de wooncrisis op te lossen, vind ik ook wat ver gaan. Daarom pleiten wij ervoor om opnieuw te gaan praten met de bewoners en opnieuw om de tafel te gaan zitten. De variant drie is duidelijk niet gedragen door de bewoners, ze herkennen zich er niet in. Opnieuw, zoals in een democratie hoort, met elkaar gaan praten.

00:48:23

Voorzitter: Dank u wel. Ik heb nog drie mensen. Ah, er meldt zich al één. De heer Ubbens voor het CDA.

00:48:30

De heer Ubbens: Ja, bedankt, Voorzitter. Ja, ik denk dat de discussie die zich tussen een aantal fracties heeft ontsponnen al de dilemma's, waar we hier mee zitten, aangeeft. We willen aan de ene kant woningen toevoegen. We willen ook in de wijken voor ouderen gaan bouwen. Daar komt nog een hele uitdagingen op ons af in de nabije toekomst. Dan ligt er een plan om zoveel woningen toe te voegen, vorig jaar al keken we als fractie naar dit plan

en dachten we: mooi, er worden in Beijum nu een aantal woningen toegevoegd dat is heel erg fijn. Goed, dan kijk je naar zo een plan en eigenlijk is het alsof het een uitbreiding buiten de stad is. Ga je dan kijken hoe landt dat in de wijk dan is dat duidelijk niet goed gevallen. Dan hebben we het over de participatie. Ik denk dat in de kern natuurlijk het probleem is dat bewoners pas bij zo een plan participeren op het moment dat een ontwikkelaar, in dit geval een woningbouwcorporatie, daar al werk in heeft gestopt. Dan is er al een ontwerp gemaakt, dan is er al nagedacht met de gemeente over hoeveel woningen moeten er dan komen en heeft de gemeente een ambitie. Ook gezamenlijk, als raad, hebben we een woonvisie en er moeten dit soort woningen toegevoegd worden. Ja, dan zijn er al een heleboel uitgangspunten uitgewerkt en dan is er eigenlijk al een ontwerp gemaakt en dan kunnen de bewoners daar nog weer een aanpassing op doen. Ik hoor de Stadspartij zeggen: ja, dat moet dan helemaal anders. Enerzijds voel ik dat heel erg in. Dat had anders gemoeten, maar het probleem is wel een beetje dat je dan bij heel veel projecten in een heel vroeg stadium heel veel mensen moet gaan betrekken. De vraag is of dat gaat lukken, want heel van die projecten komen ook nergens. Dan zou je heel veel mensen onnodig met allemaal projecten lastigvallen. Dan is de vraag, wat gaan we dan hier nu doen? Ik denk uiteindelijk dat de Partij van de Arbeid ... dan sluit ik aan bij die woordvoering. Ik denk dat er opnieuw gesproken moet worden met de bewoners. Variant twee heeft denk ik in de kern ook onze voorkeur, maar ik denk wel dat er – als je naar variant drie kijkt – misschien echt wel mogelijkheden zijn om toch minder te gaan realiseren, minder woningen en toch aan de omvang nog iets te doen. Ja, en goed met de bewoners in gesprek te gaan. Ja, ik weet niet of het zin heeft om helemaal opnieuw te beginnen. Dat zou kunnen we kunnen doen, maar als de uitgangspunten zijn, zoals in de woonvisie is vastgelegd: we willen bijvoorbeeld woningen voor ouderen toevoegen dan komt er toch een soortgelijk plan uit. De vraag is wel, hoe gaan we in de toekomst dit soort dingen oplossen? Ja, daar ben ik ook niet echt uit. Ik weet niet hoe dit anders had gemoeten. Misschien had de tekening eerder gedeeld moeten worden, maar dan ben je weer niet transparant. Ik denk dus dat het heel erg ingewikkeld is en in die zin uiteindelijk sluit ik dan aan bij het standpunt van de Partij van de Arbeid.

00:51:24

Voorzitter: Dank u wel, meneer Ubbens. De heer Mellies van 100%.

00:51:31

De heer Mellies: Dank u wel, Voorzitter. Bij de presentatie van de plannen vorig jaar werden de omwonenden opgeschrikt door de omvang van het project en het gebrek aan participatie vooraf. Een veelvoorkomende klacht, want als we veel woningen bij willen bouwen én tegelijkertijd krampachtig vast willen houden aan een compacte stad dan is elke vierkante meter kostbaar. Wat ons betreft betekent dat dat we niet alleen moeten inpassen, maar ook dat we moeten bijpassen. De Isebrandtsheerd is, zoals ook mooi verwoord door de heer Van Niejenhuis, een mooie, groene maar ook vooral een ruime omgeving, waarbij dicht bouwen en ontnemen van het open karakter en de zichtlijnen niet de eerste keus is. In de agendering stond destijds dat we vroegen om de plannen uit te stellen en eerst goed in gesprek te gaan met de omwonenden. Met het tijdsplan van het college kunnen we zeggen dat hier ook goede pogingen voor zijn gedaan, ondanks de perikelen van corona. Echter, zien we ook dat deze inspraakperiode nog niet is voltooid. Zelfs voor ons is nog geheel onduidelijk om in te schatten hoe de verschillende scenario's er daarwerkelijk uit komen te zien. We willen

samen met de inwoners komen tot een ontwerpschets die niets afdoet aan deze ruime omgeving. Uit de scenario's kunnen we dit echter totaal niet herkennen. Zelfs bij scenario drie, de minst impactvolle variant, blijken omwonenden nog niet helemaal goed te zijn meegenomen. We zijn benieuwd waarom de wethouder ons haaks op de reden, waarom het überhaupt geagendeerd is vorig jaar, zonder de participatie-eis vraagt om deze plannen dan toch door te zetten. Voorzitter, bijbouwen is een duivels dilemma, waarin we de beleving van omwonenden van nu moeten afwegen tegen de anonieme groep woningzoekenden die nog geen stem hebben. In die zin willen we best compromissen sluiten. We begrijpen en onderschrijven de noodzaak om te bouwen, maar dit voorstel, de keuze die ons nu is voorgelegd, daar gaan we helemaal niet in mee. We willen het college vragen om eerst weer om tafel te gaan, al dan niet met een gedeeltelijke uitwerking en pas terug te komen, wanneer er meer duidelijkheid is, niet alleen voor de omwonenden maar ook voor ons. Op basis van de huidige omschrijvingen kunnen wij gewoonweg nog niets. Dank u wel.

00:53:45

Voorzitter: De heer Rustebiel heeft nog een vraag voor u.

00:53:47

De heer Rustebiel: Ja, ik was benieuwd naar de eigen mening van de fractie van 100% Groningen over dit project. Hoe gaan we dit hier doen?

00:53:54

De heer Mellies: Het probleem wat zich momenteel voordoet is een totaal gebrek aan visualisatie. Wij begrijpen best dat er veel woningen gebouwd moeten worden, maar het aantal woningen moet passen bij de omgeving. De eerste schets die gemaakt was, was daarin veel te groot, veel te omvangrijk. De minder omvangrijke varianten daarentegen zijn ... daar is niet veel van te zien momenteel, dus het is moeilijk om onze mening te vragen en of we daar steun voor hebben, als een minder impactvolle variant eerder is uitgewerkt. Mocht het voorkomen dat er misschien maar tien, 15 of 20 woningen gebouwd kunnen worden en dat het past binnen die omgeving, dat het groen behouden wordt, dat de zichtlijnen behouden worden en dat die ruimte behouden wordt dan hebben wij dat liever dan dat wij toch iets er doorheen gaan duwen, wat misschien vijf of tien extra woningen oplevert, maar de hele buurt verpest. Er zijn drie lijnen, drie hoeken -

00:54:47

Voorzitter: Voordat u helemaal uitweidt, meneer Melies, ik heb nog een interruptievraag van de heer Van Niejenhuis.

00:54:52

De heer Van Niejenhuis: Ja, ik ga ervan uit dat ook 100% even is wezen kijken op de locatie en heeft gezien wat de bouwhoogten zijn in Beijum en specifiek in deze heerd met de schuine kapjes. U kunt zich toch wel iets voorstellen bij de volumes en de aantallen die daarbij zouden passen, als u ook alle bijlagen hebt gezien en ideeën. Kunt u nu niet tegen het college zeggen: wij willen dat je dit uitwerkt, maar wel binnen het kader van ongeveer zoveel of zo een aantal woningen.

00:55:15

De heer Mellies: Terecht opmerking. Eén van onze leden woont er toevallig naast, dus daar zijn we ook al een keer op de video langs geweest, voor de campagne ook nog. Ja, we

kunnen ons best veel inbeelden, maar wat er momenteel ligt, is een school die best laag staat en je hebt daar best wel veel openheid. De straat is breed, in die zin. Wat ik ook net probeerde te zeggen tegen de heer Rustebiel, je hebt er drie lijnen aan gebouwen die rechtstreeks uitkijken op deze ruimte. Het is bijna een binnenplaats te noemen van die gebouwen. Binnen de huidige schetsen zien wij eigenlijk alleen maar dat dingen volgebouwd staan. Met het blokkenspel is best veel geëxperimenteerd, maar daaruit wordt niet duidelijk welke van die varianten nu daadwerkelijk voorliggen. Die koppeling zie je hier niet in de stukken terug. Misschien dat ik de stukken verkeerd lees hoor, jongens -

00:56:02

Voorzitter: Meneer Mellies, ik heb nog twee interrupties voor u. Om te beginnen de heer Ubbens.

00:56:08

De heer Ubbens: Ja, bedankt, Voorzitter. Ja, ik hoorde de heer Mellies iets zeggen over aantallen en het kan ook wel veel minder en als het nu tien woningen zijn. Echter, het dilemma is natuurlijk dat het ook uit moet kunnen, financieel. Je kunt wel zeggen: ja, we gaan er één woning neerzetten, maar dan moet je er een villa neerzetten van tien miljoen euro – sociale villa voor Patrimonium – maar dat kan dus niet. Zo werkt het niet. Dat zijn niet de dilemma's, waar wij mee zitten.

00:56:31

Voorzitter: Meneer Rustebiel, doet u uw interruptie er even bij, want dan kan het in één keer worden afgehandeld.

00:56:36

De heer Rustebiel: Ja, maar door het college niet precies waar u nu om vraagt? Namelijk uw voorkeur vragen om een variant verder uit te werken, om die dan wat inzichtelijker te maken, ook in samenwerking met omwonenden. Dat is toch precies de vraag die u gesteld krijgt?

00:56:48

Voorzitter: Meneer Mellies op dit punt, voor de laatste keer. Gaat uw gang.

00:56:52

De heer Mellies: Allereerst terechte opmerking van de heer Ubbens. Ik volg de logica, ik onderschrijf de logica. Het is een duivels dilemma. Dat probeer ik zelf ook aan te geven en daarom moeten keuzes gemaakt worden. Dat stukje financiën, ik kan me niet voorstellen dat dat niet uitkan. Van de heer Rustebiel net zojuist. Sorry, ik probeer het even voor de geest te halen. Sorry, kan de heer Rustebiel het nog één keer herhalen?

00:57:17

Voorzitter: De heer Rustebiel herhaalt de vraag.

00:57:19

De heer Rustebiel: Ja, ik stelde u de vraag of het college niet precies doet wat u nu vraagt, namelijk een voorkeur voor een variant, zodat die verder uitgewerkt kan worden, zodat u meer inzicht krijgt en dat omwonenden mee kunnen denken. Dat is toch wat hier voorligt?

00:57:29

Voorzitter: De heer Mellies.

00:57:30

De heer Mellies: Pardon, ik had even een trigger nodig om even het gedachtenproces weer op gang te krijgen. Nee, dat is niet wat wij voor ons zien momenteel, want inderdaad het college legt scenario's voor en heeft daar ook ideeën bij, maar de ideeën zien wij dus niet zodanig uitgewerkt dat wij er een visualisatie bij kunnen maken. Die visualisatie is belangrijk om te begrijpen wat het voor impact op de buurt heeft. Als we nu in zouden stemmen met het aantal wat er per scenario aangegeven wordt ... scenario twee, twee woningen minder en minder volumineus, ik zie het niet. Ik heb die uitwerking niet gezien. Daar kunnen we niet mee instemmen, nee.

00:58:04

Voorzitter: U hebt duidelijk gezegd, waar u staat. Was uw betoog ook afgerond, meneer Mellies?

00:58:10

De heer Mellies: Ja hoor, Voorzitter, dat was het.

00:58:12

Voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik de heer Dijk nog over. Meneer Dijk, de SP.

00:58:16

De heer Dijk: Dank u wel, Voorzitter. Ja, volgens mij is ieder besluit wat je neemt als gemeenteraad een belangenstrijd en dat geldt ook voor de Isebrandtsheerd. Een enorm betrokken buurt. Inderdaad zo een 100 mensen – ik ben een aantal keer bij hun bijeenkomsten geweest op het pleintje bij de Doefmat – die tjokvol goede ideeën zitten over hoe hun buurt er uit moet komen te zien met speelplekken en met groen. Vergist u zich niet met dondersgoed het idee in hun achterhoofd dat ouderen ook in hun eigen buurt moeten kunnen blijven wonen, als dat mogelijk is en dat er sociale woningbouw nodig is in hun eigen buurt. Zij weten dat als geen ander, ik zou bijna willen zeggen, veel beter dan u. Voorzitter, die argumenten dat er ouderenwoningen nodig zijn of sociale-huurwoningen ... het spijt me, maar het zijn allemaal drogredeneringen, want had u maar deze houding gehad en deze ontzettende urgentie als het ging om een nieuw te ontwikkelen wijk, als de Stadshavens, waar slechts 15 procent sociale huur mogelijk wordt. Had dan maar een fractie als de PvdA of GroenLinks een beetje stelliger gezegd: weet je, laten we daar 16 procent van maken. Dan voegen we daar tien sociale-huurwoningen toe en die hoeven dan niet te staan in de Isebrandtsheerd. Ik noem maar even iets -

00:59:38

Voorzitter: De heer Van Niejenhuis.

00:59:40

De heer Van Niejenhuis: Ja, ik denk dat de heer Dijk nu een soort van schijntegenstelling creëert. Volgens mij is het én én. We moeten aan de bestaande stad woningen toevoegen. We hebben niet voldoende aan – de heer Ram noemde net de Suikerzijde terecht, Meerstad en De Held III die eraan komt. Het moet én én én.

00:59:58

De heer Dijk: Ja, en u mist één en en dat is bijvoorbeeld meer sociale-huurwoningen bij de Stadshavens, want u komt niet verder dan 15 procent. Had u zich daar maar voor ingezet. Een andere, had u zich maar ingezet, net zoals de VVD ook vaak heeft gezegd, voor meer

grond om nieuwe wijken te gaan ontwikkelen, om daar een onderzoek naar te doen. Had u dat maar gedaan de afgelopen tijd, in plaats van nu te komen dat er per se 37 woningen moeten komen aan de Isebrandtsheerd. Had u dat maar gedaan. Voorzitter -

01:00:24

Voorzitter: Mevrouw De vries heeft een interruptie voor u.

01:00:28

Mevrouw De Vries: Dank u wel, meneer de voorzitter. Meneer Dijk heeft het over een drogreden, maar volgens mij begint hijzelf met een hele belangrijke drogreden. Hij gaat nu allemaal andere locaties erbij betrekken, maar er is het niet zo dat dankzij een beslissing die de SP nu wil nemen, er gewoon minder sociale-huurwoningen toegevoegd worden aan Groningen?

01:00:45

De heer Dijk: Nee hoor, u weet nog niet welke beslissing ik ga nemen. Daar komt ook nog eens een keertje bij dat bij al die flats die bij de Reitdiepzone worden neergezet, daar heb ik al die partijen ook niet het college zien uitdagen om meer sociale-huurwoningen en meer ouderenwoningen en noem maar op mogelijk te maken. Op een gegeven moment ging het over groene gevels of zoiets bij een flat. Ik bedoel, come on, jongens, als de woningnood zo ontzettend hoog is en we moeten nog gaan lopen discussiëren met elkaar over een paar groene gevels dat gaat me echt te ver. Dan hebben we het nu over 37 woningen die per se *good to good* aan de Isebrandtsheerd moeten komen en dat -

01:01:22

Mevrouw De Vries: Dat is geen antwoord op mijn vraag, want dit gaat weer over andere locaties en mijn vraag was, dus op deze locatie wil de SP – en volgens mij begrijpen we allemaal wel een beetje welke kant de SP op wil – minder woningen toevoegen en dat betekent dus minder sociale-huurwoningen, dankzij de SP.

01:01:40

De heer Dijk: Nee, dat hoeft helemaal niet: minder sociale-huurwoningen dankzij de SP. We kunnen inderdaad kijken of we hier minder woningen aan sich doen en dat we dat op andere plekken meer doen. Alles hangt namelijk met elkaar samen, dus alle plekken die ik net noemde hangen wel degelijk met elkaar samen. Er zit wel een verband in, want waarom horen wij dit soort urgente woningnoodargumenten niet als het gaat om het zuiden van de stad. Dan is het stil. Ik hoor nooit partijen oproepen om grond te gaan zoeken aan de zuidkant van de stad, want blijkbaar is dat heel spannend. Dit project is ook gestart met een tien-nul achterstand en dat betekent -

01:02:17

Voorzitter: Wacht even, meneer Dijk, voordat u naar een ander thema gaat, de heer Van Niejenhuis heeft op dit punt nog een vraag.

01:02:22

De heer Van Niejenhuis: Ja, Voorzitter, dit is een beetje wat de heer Dijk eigenlijk altijd doet, gedurende de commissie steeds harder gaan praten en schijntegenstellingen creëren. U zegt nu weer: *good to good* moeten hier 37 woningen komen. Dat is helemaal niet waar. Het college vraagt hier de raad om een uitspraak te doen over wat zij hier wil. Ik zou zeggen: doe die uitspraak eens eventjes.

01:02:39

Voorzitter: De heer Dijk.

01:02:41

De heer Dijk: 'Doe die uitspraak eens eventjes', ik ben nog niet aan het slot van mijn betoog en ik zal iets zachter praten als meneer Van Niejenhuis dat prettiger vindt.

01:02:47

Voorzitter: Hij zit dichterbij dan ik. Meneer Dijk, gaat uw gang.

01:02:51

De heer Dijk: Ja, Voorzitter, want dit begon met met tien-nul achterstand en dan hoor ik andere partijen zeggen: het is niet goed gegaan in de communicatie of in een participatie. Daar ben ik het niet mee eens. Ik ben het eens met de partijen die zeggen dat de gemeente veel moeite en energie heeft gestoken in het participatieproces en dat ondanks corona daar heel veel aandacht naar uit is gegaan en ook naar manieren vinden om bewoners hierbij te betrekken. Dat er vervolgens niet naar geluisterd wordt en dat er een ander plan, een eigen plan, wordt getrokken dat is een ander verhaal. Nogmaals, dan zie je de belangenstrijd en dan zie je dat er politieke keuzes worden gemaakt.

01:03:31

Voorzitter: Mevrouw Moorlag heeft een vraag.

01:03:34

Mevrouw Moorlag: Ja, dank u wel Voorzitter. Ja, de vraag was nog met betrekking tot de locaties, want mijn vraag is: ziet de heer Dijk ook dat er juist ook in Beijum ouderen zijn die daar graag een passende woning willen?

01:03:50

De heer Dijk: Ja, Voorzitter, die zie ik overal. Ik zie dat overal die behoeften is. Ik zie ook dat ... Ik doe aan hardlopen tegenwoordig en dat doe ik in het zuiden van de stad en dan zie ik allemaal plekken, waarvan ik denk: daar zouden ouderen best wel willen wonen. Dat zijn mooie plekjes, heel ruim opgezet, een stuk ruimer dan de Isebrandtsheerd en daar kunnen we best ouderenwoningen bouwen. Ik hoor echter de ChristenUnie nooit met initiatieven komen van: hé, daar moeten woningen komen. Nee, je hoort eigenlijk meer het tegendeel, zodra de SP komt met plannen voor in het zuiden gaan bouwen dan hoor je: nee, dat gaan we niet doen.

01:04:23

Voorzitter: Mevrouw Moorlag.

01:04:27

Mevrouw Moorlag: Ja, nu gaat het weer over het zuiden van de stad, maar mijn vraag specifiek is dat het volgens mij ontzettend belangrijk is, ook voor bejaarden, dat ze in de omgeving kunnen blijven wonen waar ze al langere tijd hebben gewoond en juist niet op een hele andere plek in de stad. Is de heer Dijk dat ook met mij eens?

01:04:44

De heer Dijk: Absoluut.

01:04:44

Voorzitter: De heer Dijk nog één keer op dit punt.

01:04:46

De heer Dijk: Absoluut, daarom stelt de SP ook niet voor om hier géén woningen te bouwen en de SP stelt ook niet voor om hier geen ouderenwoningen te bouwen.

01:04:54

Voorzitter: De heer Van Niejenhuis.

01:04:55

De heer Van Niejenhuis: Dank u, Voorzitter. De heer Dijk zegt nu: ik krijg nooit een initiatief onder ogen van de ChristenUnie of van andere partijen dat we iets in het zuiden van de stad moet gaan doen, maar dat is ook helemaal niet de situatie. Er is een school die leegstaat en er is een kans om hier iets toe te voegen aan de wijk. Iets wat kwaliteit toevoegt aan de wijk, woningen toevoegt voor mensen – zoals de heer Mellies het zegt – die hier nog geen stem hebben en ook graag een huis willen. Zodra er aan de zuidkant van de stad, en dan reken ik ook De Wijert of iets dergelijks daaronder, ruimte is om iets te ontwikkelen dan gebeurt dat ook. Vraag het maar aan de bewoners van De Wijert die krijgen misschien ook weleens wat meer voor de kiezen dan ze zouden willen.

01:05:28

Voorzitter: Ook een heldere mening in dit debat. Ik hoorde geen vraag. De heer Dijk vervolgt zijn betoog.

01:05:32

De heer Dijk: Ja, ik wil daar in één zin op antwoorden: hoezo bewoners die daar nog geen stem in hebben? Ik heb volgens mij net uitgelegd dat de mensen die daar wonen, een buurt waar 100 mensen actief zijn, dondersgoed snappen dat hun kinderen een woning nodig hebben en hun ouders ook. Sorry, dus daar ben ik het totaal niet met u over eens. Wat volgens mij moet gebeuren, volgens de SP moet gebeuren, is wel degelijk dat er een nieuwe variant moet komen. Die nieuwe variant moet volgens mij voldoen aan een aantal voorwaarden. Dat betekent het beperken van de bouwvolumes. Dan zeg ik helemaal niet dat we van 37 woningen helemaal terug moeten naar 20 of naar 25, maar ga daar met bewoners over in gesprek en ga kijken wat daar kan. Kom echter niet met een soort flauwe variant van twee woninkjes minder, zodat het bouwvolume afneemt. Kom op, jongens, we weten allemaal dat het niet voldoet aan waar de voorkeur van de bewoners zit. Dan tot slot: ik vind namelijk dat deze gemeenteraad moet corrigeren als het college een fout heeft begaan en die fout is niet in het participatieproces vanaf de laatste keer dat we het in de gemeenteraad hebben besproken, maar daarvoor. Dan vind ik dat deze gemeenteraad van Groningen met een eigen variant moet komen en die aan het college moet voorleggen. Ik ben ontzettend benieuwd – want volgens mij zei de heer Nieuwenhuijsen daar iets over – of GroenLinks daar met de SP aan wil werken met de omwonenden van de Isebrandtsheerd. Honderd mensen die daar echt zin in hebben om dat te gaan doen. Ik ben op die pleintjes met hen geweest en zij hebben tien keer betere ideeën dan alle bijdragen die ik hier heb gehoord. Ik vraag me af of u die handschoen oppakt, om dat samen met mij en de bewoners van Isebrandtsheerd te gaan doen voor volgende gemeenteraad?

01:07:17

Voorzitter: U bent hopelijk wel aan het eind van uw betoog gekomen. Dank u wel. Dan hebben wij iedereen gehad en dan geef ik de wethouder de gelegenheid om te reageren.

De heer Van der Schaaf: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ik denk dat het goed is om even aan te geven – dat heb ik ook in een gesprek twee weken geleden met een deel van de bewonersgroepen en omwonendengroepen gedaan – waarom het college deze brief op dit moment aan u heeft gestuurd. Dat heeft te maken met de start van dit proces. U heeft op dat moment het zelf ook geagendeerd en heeft toen een aantal vragen gesteld over het vervolg van het proces en daar heb ik een aantal toezeggingen gedaan. Ik heb toen ook heel duidelijk, namens het college, gezegd dat op het moment dat wij met een keuze komen voor een bepaald plan dat we bij u terugkomen. Op dat moment was mijn beeld dat dat zou zijn met een plan wat misschien voldoet aan de eisen, die meneer Mellies ook stelt, waarin al precies kan worden gezien, zo wordt het en met daarbij ook een aantal voors en tegens wellicht. Alleen in dat participatieproces ... Daarom is het participatieproces. Je kan er van alles van vinden en daar kom ik zo nog even op terug, maar de suggestie dat wij niet geluisterd zouden hebben naar bewoners dat is absoluut niet het geval. Wat wij tegenkwamen was dat de discussie met de bewoners niet ging over of er wel of geen sociale-huurwoningen mochten komen. Het ging ook niet over moet het nu drie hoog, vier hoog of twee hoog? Het ging hun inderdaad om het volume, het bouwvolume en daaraan gerelateerd het aantal woningen. We hebben vervolgens ook gekeken, kunnen we – en dat is wat je in scenario twee ook ziet en dat zou natuurlijk nog verder uitgewerkt kunnen worden – dat bouwvolume, zoals bedacht was – daar kom ik zo nog wel even op terug waarom – niet door middel van minder woningen, wat schuinere kappen, door aan de randen ... Zou je dat niet op zo een manier kunnen vormgeven dat een groot deel van die bezwaren van die omwonenden zouden verdwijnen? Dat was niet het geval. Er was een vrij fundamenteel verschil en er werd ook steeds aan ons gevraagd: wat is nu het minimumaantal woningen, wat je daar moet bouwen? Met andere woorden dat was de discussie waar het over ging. Toen hebben gezegd, dan staan we als het ware op een kruispunt. Een kruispunt, waarin we twee routes kunnen kiezen, doorgaan op varianten op de oorspronkelijke basisopzet – waar ik zometeen nog iets over kan zeggen – of we kiezen voor een fundamenteel andere aanpak en dat is dus niet een uitgewerkte variant met allemaal schetsen. Nee, voor een andere aanpak, waarbij we voor een fundamenteel lager aantal woningen kiezen en wat als logische consequentie – en dan kom je wel degelijk op het punt wat de heer Ubbens ook noemt – de financiële haalbaarheid van het plan heeft, omdat je niet alleen de aantallen verandert, maar ook het programma of tenminste het soort woningen wat je gaat bouwen. Als je veel minder woningen gaat bouwen – één of twee maakt niet zoveel uit – dan kom je op fundamenteel andere grondwaarden uit. Ons uitgangspunt was en is – en dat zou je een financieel uitgangspunt kunnen noemen – dat wij in principe een financieel dekkend verhaal willen maken. Vandaar ook de keuze om een corporatie daarvoor te nemen. Niet winst, dus financiële motieven spelen hierbij geen rol. Als we namelijk daarvoor hadden gekozen, hadden we een hele andere opzet gekozen. Dan hadden we inderdaad een tender uitgeschreven en drie marktpartijen gevraagd, bied wat voor de grond. Ik kan u verzekeren dat dat in deze tijd heel veel geld oplevert. Daar hebben we dus niet voor gekozen. We hebben heel nadrukkelijk gekozen op basis van het wijkvernieuwingsplan en de woonvisie: wat zou hier inhoudelijk, volkshuisvestelijk, voor Beijum het beste passen. Dat is het uitgangspunt geweest. We kiezen voor de uitgangspunten in de wijkvernieuwing benoemd: seniorenwoningen waar het kan en ook

gezinswoningen in de sociale sfeer. Dat is de volkshuisvestingskant. Eigenlijk heb ik ook hier niet gehoord – uitzondering is wellicht de heer Rustebiel die zegt, eigenlijk moeten we ook voor middenhuur bouwen, wat op zich ook een terechte opmerking is – over die fundamentele keuze en daar is ook met de omwonenden geen discussie over.

01:10:56

De heer Van der Schaaf: Waar het vervolgens om gaat is wat is nu stedenbouwkundig passend. Wij hebben – en dat is de start geweest van het proces – gekeken naar – en eerlijk gezegd sta ik daar nog steeds achter – naar een plan wat past qua dichtheid en hoogte in de stedenbouwkundige structuur van de Isebrandtsheerd. Dat wil niet zeggen dat het volume wat in die variant staat, niet meer is dan wat er nu staat, maar we hebben juist heel strak aangesloten bij wat er al staat. Als dan de heer Staijen zegt, als je passend wil bouwen, moet je een of twee hoog. Nu, ik kan u verzekeren de woningen die er omheen staan, de koopwoningen, die zijn drie hoog. De appartementen die verderop zijn zelfs zelfs vier hoog, dus hoger dan het complex wat wij in variant één of twee voor ons hebben. We hebben dus juist gekeken – dat kunt u ook zien in de plattegrond en in de schetsen – naar een model wat stedenbouwkundig aansluit bij de bestaande bebouwing en sterker nog, een veel lagere dichtheid heeft. Dat klopt, de Isebrandtsheerd heeft een lagere dichtheid dan bijvoorbeeld de Doornbosheerd die ernaast ligt. Dat was het uitgangspunt. Toen heeft het participatieproces als het ware een herstart gemaakt. Het klopt inderdaad dat de eerste twee bijeenkomsten, maar dat was al voordat de besprekingen niet doorgingen door corona, niet zijn doorgegaan. Echter, nadat we in de raad hebben gesproken zijn alle bijeenkomsten, en dat ziet u in het schemaatje wat ik heb gestuurd, gewoon doorgegaan. Dat is wel degelijk – tenminste zo hebben onze mensen dat ook ervaren – een proces – de start die ongelukkig was wat je er ook van vindt – dat verbeteringen in het proces bracht. Dat neemt echter niet weg dat je op een gegeven moment wel op een kruispunt komt. Een kruispunt in de zin van: gaan we nu verder op de weg met eventueel varianten erop of kiezen we voor een fundamentele andere keuze. Het college is van mening dat we die keuze tussen die scenario's niet kunnen maken zonder u als raad daarin te raadplegen, juist omdat u ook al in een vroegtijdig stadium daar wat van heeft weten te vinden. Ik zou het buitengewoon vervelend vinden, als wij door waren gegaan op één van de twee varianten en aan het eind van u hadden moeten horen, om wat voor reden dan ook, daar heeft u de verkeerde keuzes gemaakt. We presenteren hier dus niet twee uitgewerkte varianten. Zelfs het oorspronkelijke idee van de gemeente is niets meer dan een schets, een eerste idee – wat er eigenlijk vorig jaar ook al lag, even voor alle duidelijkheid – en daar is niets in verbeterd of veranderd. Nee, we leggen u drie richtingen voor en daar vragen wij u om ons te helpen om die keuze te maken en vervolgens – en dan stap ik over naar de participatie – gaat het participatieproces gewoon verder. Dit is niet het einde van een participatieproces, dit is een noodzakelijke tussenstap om verder te gaan. Ik snap – dat heb ik ook twee weken geleden toen ik met de bewoners sprak, gezegd – dat bewoners zeggen: ja, maar die derde variant, die herkennen wij niet, want dat hebben wij niet zelf bedacht. Nee, dat klopt, alleen het is een haalbare uitdrukking – die haalbaarheid zit hem in financiële zin – van datgene wat zij zelf steeds hebben aangegeven, namelijk minder woningen. We hebben aangegeven hoe dat dan ongeveer zou kunnen. Dat is een variant en daar zit nog geen plan bij. Als we die route kiezen, dan gaan we dat natuurlijk verder uitwerken. Dan kan het best zijn dat het getal nog

een klein beetje verandert, maar er zit een fundamentele keuze in voor veel minder woningen en een logische consequentie daarvan is ook voor een deel meer middenhuur. Vandaar dat we zeiden, die afslag willen we alleen maar nemen, als u als raad daarin steunt. Dat dus even over het -

01:14:08

Voorzitter: De heer Nieuwenhuijsen heeft een vraag.

01:14:11

De Heer Nieuwenhuijsen: Dank u, Voorzitter. Ja, een korte verduidelijkende vraag. De wethouder geeft aan, optie drie kwam er voor ons uit, omdat dat de logische consequentie was met betrekking tot die andere type woningen. Echter, we begrepen heel erg of ik begreep heel erg van de inwoners dat het toch voor hen als een soort van verrassing kwam. Kan de wethouder even iets meer vertellen of ingaan op hoe zij daar dan op zijn voorbereid? Of hoe de wethouder die verrassing verklaard, laat ik het zo zeggen.

01:14:38

Voorzitter: De wethouder.

01:14:39

De heer Van der Schaaf: Ik denk dat de bewoners – en dat hebben ze denk ik misschien in deze inspraakreactie niet zo zeer naar voren gebracht, maar wel in de eerdere sessie – er eigenlijk van uit gingen dat we uiteindelijk – en dat is nog steeds het doel – met een variant komen of een plan komen wat een gezamenlijk plan is. Alleen wij kwamen tot de conclusie: ja, we moeten hier ergens een afslag in nemen. Die verrassing is deels ... Ik denk dat op dat moment bewoners die stap, als een verrassing hebben ... We hebben het voor alle duidelijkheid met hun voorbesproken. De brief die u heeft gekregen, hebben we ook door de omwonenden laten lezen. Niet om het helemaal van A tot Z goed te keuren, maar wel om datgene te checken wat wij over hen zeggen. Ook toen hebben zij duidelijk gemaakt – daarom hebben we ook niet opgeschreven dat dit een bewonersvariant is of iets dergelijks – en hebben zij aangegeven, dit kennen wij nog niet. Er werd wel tegen ons gezegd dat dat perspectief bood en gezegd, wellicht zouden we dat verder willen uitwerken. Dat is letterlijk ook tegen mij gezegd. Het is echter niet – en zo hebben we het ook niet willen presenteren – een bewonersvariant. Wat wel zo is en dat is eerlijk gezegd mij ook nog bevestigd in de gesprekken die ik heb gehad, als bewoners zouden moeten kiezen dat deze variant beter aansluit bij hun wensen dan de anderen. Echter, de bewoners hebben inderdaad aangegeven dat zij het allerliefste en dat hebben ze volgens mij net al keurig in hun inspraakreactie aangegeven, de planvorming opnieuw zouden willen doen en helemaal terug naar het begin van de tekentafel. We zitten nog steeds aan de tekentafel. Ja, dat is hun voorkeur. Alleen wij hebben duidelijk aangegeven – in die zin moeten we het ook niet ingewikkelder maken dan het is – dat er niet veel andere varianten zijn dan deze drie. Ik heb natuurlijk in de bijlage ook verschillende stedenbouwkundige varianten gezien van de bewoners, maar dat is precies het gesprek wat nog volledig open ligt. Als je naar de drie scenario's kijkt dan willen we bij al die scenario's ook nog graag het gesprek met omwonenden en zullen we ook kijken, hoe past dat nu stedenbouwkundig en hoe gaat het met het groen? Al dat soort keuzes kunnen nog worden gemaakt, alleen de basis waar men hiervan uitgaat – en volgens mij heeft de heer Ubbens dat ook wel mooi gezegd – daar moet je op een gegeven moment wel hom of kuit geven, want anders wordt een

participatieproces een gebed zonder end. Dan is ook weer het andere punt, op een gegeven moment – en we zijn natuurlijk al een tijdje bezig – moet er ook helderheid komen. Daar hebben de omwonenden recht op en daar hebben we als gemeente ook noodzaak toe om een stap verder te kunnen zetten, vandaar dat we deze tussenstap voorstellen -

01:17:07

De heer Dijk: Meneer de voorzitter, dan ben ik wel benieuwd, want ik zat net even te luisteren naar alle bijdragen van gemeenteraadsfractie's, heeft u enige duidelijkheid van deze gemeenteraad over welke koers of welke kant dit op moet? Als ik ga tellen, heb ik dat niet in elk geval.

01:17:20

De heer Van der Schaaf: Ik denk het wel, ik heb nog niet zozeer geteld, maar als ik even de ... maar goed, dan maak ik een beetje een shortcut in mijn verhaal, maar misschien is dat ook wel wenselijk. Kijk, mijn conclusie was, als ik het zo hoor, dat het grootste deel van uw raad eigenlijk zegt ... Er zijn twee dingen. Als ik het inhoudelijk zie dan is er veel draagvlak voor iets wat op optie twee lijkt. Optie één doorzetten daarvan hebben, volgens mij, de meeste partijen gezegd dat lijkt ons niet verstandig. Optie drie, waarbij echt fundamenteel een andere koers wordt gezet, wordt – met uitzondering van een enkeling – ook niet aangedragen. Ik kom dus uit op optie twee, maar daar zeg ik wel nadrukkelijk bij: u hebt daar heel duidelijk aangegeven in een ruime meerderheid, het participatieproces stopt niet – dat was ook niet onze bedoeling – en ga ook met de buurt blijvend in gesprek en pin je niet vast op een paar woningen. Dat gaan we dus ook niet doen. Uitgangspunt blijft een plan met sociale huur en we gaan kijken of we aan de ene kant zo veel mogelijk woningen, binnen de stedenbouwkundige kaders, maar aan de andere kant dat ook op zo een manier vorm te geven dat de pijn die bij de buurt zit zoveel mogelijk beperkt wordt. Die pijn zit voor een deel in de impact die men vreest op de buurt. Ik heb net al bij het begin aangegeven dat wij uitgangspunt hebben genomen dat we dat proberen te beperken. Ik zie in die zin veel kansen om dit proces op deze manier voort te zetten en ik heb op basis van wat u zegt, voldoende richting om dat proces verder voort te zetten en ik hoop de bewoners ook.

01:18:54

Voorzitter: Ik dank u wel. Zijn er nog, behalve duidelijke verschillen van mening, vragen blijven liggen die gesteld waren en waar de wethouder gevraagd is op te reageren? Ik zie niemand. Oh, de heer Dijk.

01:19:17

De heer Dijk: Ja, voorzitter, je zou ook een andere conclusie kunnen trekken. Je zou ook een conclusie kunnen trekken dat er wel degelijk voor een variant als optie drie een meerderheid te vinden is, vooral als ik luister naar GroenLinks en D66. Als ik daarnaar luister dan hoor ik bijvoorbeeld D66 zeggen, er mag wel iets meer middenhuur bij dan kan misschien het bouwvolume iets naar beneden en het aantal woningen iets naar beneden. Het kan zijn dat ik het verkeerd heb begrepen, maar zo heb ik het een beetje gezien, als ik naar iedereen luister. Als ik de boel bij elkaar optel, kom ik meer daar uit. Of GroenLinks moet nu in één keer een heel ander verhaal gaan houden. Echter, ik kom meer daaruit dat D66, GroenLinks en CDA, denk ik ook, en de SP meer naar die kant neigen dan nu doorgaan met optie twee.

01:20:09

Voorzitter: De wethouder.

01:20:10

De heer Van der Schaaf: Ja, volgens mij heb ik de heer Nieuwenhuijsen vrij helder horen zeggen dat de voorkeur uit gaat naar optie twee, maar goed dat moet hij zelf maar zeggen.

01:20:21

De Heer Nieuwenhuijsen: Ja, dat zal ik dan even doen. Kijk, de optie gaat zeker uit naar ... Voor ons is die woonopgave en de sociale-huurwoningen echt heel belangrijk en daarom snappen we ook dat we deze afweging nu hier aan het maken zijn. Echter, we hebben een aantal kaders meegegeven, volgens mij, die belangrijk zijn. Ik wil benadrukken dat we voor nog veel meer bouwopgaven staan de komende tijd, dus gebruik dit als een blauwdruk. Nu, er zijn een aantal dingen misschien niet helemaal lekker gegaan of er is miscommunicatie geweest. Ik ben het niet helemaal met de heer Dijk eens dat het participatieproces supervloeiend is verlopen. Ik denk wel dat er een aantal haperingen in zitten. Gebruik dit als een blauwdruk en zet alles op alles om ervoor te zorgen dat je bij volgende bouwmomenten ook zo veel mogelijk die positieve energie van die inwoners meeneemt en dat je er wat mee doet. Ik ga ervan uit en ik heb vertrouwen in dat het college dat ook echt doet.

01:21:11

Voorzitter: Nog andere vragen die zijn blijven liggen. Nee? Dan kunnen we toe naar een conclusie van deze vergadering. Sorry, neem me niet kwalijk dat digitale dat zit niet helemaal op mijn netvlies. Mevrouw De Vries.

01:21:32

Mevrouw De Vries: Ja, dank u wel. Ik denk, als je gaat tellen dat het misschien inderdaad richting scenario twee gaat, maar dat toch wel een heel groot deel van de gemeenteraad wel richting optie drie ook neigt. Waarbij wij als VVD toch misschien wel meer naar scenario twee gaan, maar we vinden het ook wel lastig nog steeds gezien het participatieproces. Hoe gaat de wethouder de mening van een hoop mensen die toch naar scenario drie neigen, meenemen in de rest van dit proces?

01:22:04

Voorzitter: De wethouder.

01:22:05

De heer Van der Schaaf: Nu ja, goed, volgens mij focust u zich nu op de heer Nieuwenhuijsen en de heer Rustebiel die inderdaad volgens mij helder optie drie heeft aangegeven, maar ik heb ook nog een aantal andere partijen optie twee horen aangeven, dus volgens mij is er wel een vrij ruime meerderheid die dat aangeeft. Echter, uw vraag is helder en ik had een poging gedaan – maar dat is dan niet helder geweest – om daar iets op te zeggen, volgens mij. Optie twee gaat een beetje uit van, als je de letterlijke tekst neemt, we halen de scherpe randjes van het plan af en verder houden we hetzelfde. Ik merk bij een groot deel van uw raad en ook bij bewoners – dat heb ik ook wel gemerkt bij een gesprek van een paar weken geleden – ja, dat is misschien wel een hele magere invulling van de twee. Ik zie als de afdrank van dit gesprek optie twee als de meest logische, waarbij wij, met name als het gaat om de impact van de omgeving, met de bewoners gaan kijken hoe we die impact zo klein mogelijk kunnen maken en dan zou het best kunnen dat er nog een paar woningen minder

komen. Dat is echter niet het doel op zich. Het gaat met name om het bouwvolume en de impact die dat op de omgeving heeft, waarbij we ook, denk ik, veel aandacht moeten hebben voor groen en voor zichtlijnen.

01:23:11

Voorzitter: Goed, dit is een brief van het college, waarbij ze meeneemt wat ze gehoord heeft. De wethouder zegt daar op een bepaalde manier mee te zullen omgaan. Is dit nog iets wat besproken moet worden aan de hand van een motie vreemd in de raad? Is iemand dat van plan? Ik kijk rond. Meneer Dijk overweegt het nog, begrijp ik. Zou dat dan in de raad van volgende week ... Ik kijk even naar de ... Dat zou dan in de raad van volgend week ... Kunt u daar iets scherper en duidelijker over zijn, zodat iedereen weet waar hij aan toe is? Morgen bij de griffie aanmelden en dan zo snel mogelijk. Dan zijn wij volgens mij gekomen aan het einde van deze sessie. Dan dank ik u allemaal hartelijk voor uw inbreng en wens ik u, voor zover u niet naar de volgende sessie moet, ook een fijne avond. Tot volgende keer.